

Broj: 04/4-05-494/07
Sarajevo, 12. 12. 2007.

KOLEGIJU OBAJU DOMOVA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH

ČLANU IZASLANSTVA PSBiH U PDSEI

Predmet: Izvješće sa zasjedanja Parlamentarne skupštine Srednjoeuropske inicijative, Sofija, 20-22. studeni 2007.

Godišnje zasjedanje Parlamentarne skupštine Srednjoeuropske inicijative održano je u Sofiji, od 20. do 22. studenog 2007.

Zasjedanju su bila nazočna izaslanstva parlamenata: **Austrije, Bjelorusije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Češke Republike, Mađarske, Italije, Makedonije, Rumunjske i Srbije**, te predstavnici **Izvršnog tajništva SEI**, predstavnici **Ministarstava za vanjske poslove i okoliš Bugarske**.

Parlamentarnu skupštinu BiH na zasjedanju su predstavljali članovi stalnog Izaslanstva PSBiH u PSSEI:

g. **Mehmed Suljkanović**, predsjedatelj Izaslanstva,
g. **Lazar Prodanović**, član Izaslanstva,
gđica **Edina Hrnjić**, tajnica Izaslanstva.

U ime bugarskog predsjedanja Srednjoeuropskom inicijativom, sjednicama je predsjedao g. Boiko Boev, šef Izaslanstva Republike Bugarske u PSSEI.

Prvoga dana zasjedanja održani su sastanci općih komiteta za ekonomske i političke poslove.

Na sastanku Komiteta za ekonomske poslove sudjelovao je g. Mehmed Suljkanović. Članovi Komiteta izabrali su dosadašnjeg predsjedatelja Komiteta, g. Bogdana Pascua, na još jedan jednogodišnji mandat, dok je očitovanje o njegovom zamjeniku odgođeno za sljedeći sastanak Komiteta. U raspravi o budućem radu Komiteta za ekonomske poslove, g. Suljkanović predložio je unapređenje komunikacije kroz bilateralnu suradnju zemalja članica SEI.

Sastanku Općeg komiteta za političke i unutarnje poslove bio je nazočan g. Lazar Prodanović. On je u raspravi o Prijedlogu završnog dokumenta, kojim se pozdravlja napredak zemalja zapadnog Balkana u procesu stabilizacije i pridruživanja, izrazio žaljenje što BiH nije uspjela parafirati Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, ali i nadu da će trenutačna politička kriza u BiH biti nadiđena potpisivanjem sporazuma o reformi policije, čime će biti ispunjen zahtjev stavljen pred BiH na putu za potpisivanje SSP-a. I članovi Općeg komiteta za političke poslove potvrdili su mandat dosadašnjem predsjedatelju, g. Mauriziu Gasparriju.

Budući da Opći komitet za pitanja kulture od reforme Poslovnika Parlamentarne dimenzije SEI (PDSEI) i od izbora vodstva Komiteta u Tirani 2006. godine nije poduzimao nikakve aktivnosti, te da je tada izabranoj predsjedateljici već istekao jednogodišnji mandat, nazočni predstavnici zemalja na zasjedanju u Sofiji izabrali su novu predsjedateljicu Komiteta, gđu Susanne Neuwirth, predsjedateljicu austrijskog izaslanstva u SEI.

Plenarno zasjedanje PSSEI bavilo se dvjema temama:

- **“Obrazovanje za održivi razvoj – ključ za postizanje ciljeva Lisabonske strategije”**

- **“Budućnost parlamentarne dimenzije Srednjoeuropske inicijative”**

U svojem uvodnom obraćanju o temi obrazovanja kao ključa za postizanje održivoga razvoja, g. Boev naglasio je kako ostvarivanju ekonomije zasnovane na znanju treba pružati dugoročnu podršku. Održivi je razvoj dominantna komponenta u svakome društvu, a za njegovo postizanje i postizanje milenijskih razvojnih ciljeva uopće potrebno je kvalitetno obrazovanje.

Gospođa Ekaterina Vitkova, zamjenica ministra znanosti i obrazovanja, izrazila je zadovoljstvo što je tema obrazovanja stavljena na dnevni red ovako značajnoga foruma kakav je SEI. Citirajući bivšeg glavnog tajnika UN-a Koffia Annana, koji je izjavio da je najveći izazov 21. stoljeća usvojiti ideju održivoga razvoja i pretočiti je u stvarnost za sve, gđa Vitkova dodala je kako je taj izazov ostvariv upravo investiranjem u obrazovanje. Održivi razvoj zahtijeva visokokvalitetno obrazovanje i stoga je potrebno investirati u kvalitetu obrazovanja, počevši od vrtića i predškolskog odgoja. Gospođa Vitkova posebice je značajnim ocijenila smanjenje broja ljudi s nedovršenim obrazovanjem, te osiguranje pristupa visokom obrazovanju za sve. Obrazovanje za održivi razvoj ne treba stati na sveučilištima i institutima za istraživanje, jer ono podrazumijeva proces cjeloživotnoga učenja.

Govoreći o Lisabonskoj strategiji, kojoj je cilj Europu učiniti najkonkurentnijim gospodarstvom u svijetu do 2010. godine, g. Frantisek Kopetsky, član izaslanstva Češke Republike, ukazao je na problem nedostatka radne snage u području industrije, te istaknuo da obrazovni sustavi u velikome broju slučajeva ne uspijevaju udovoljiti potrebama poslodavaca. Prema mišljenju g. Kopetskog, prevelik je broj klasičnih gimnazija, kao i studenata filozofije i društvenih znanosti, što može predstavljati smetnju na putu k ostvarivanju veće konkurentnosti.

Predsjedateljica austrijskog izaslanstva gđa. Susanne Neuwirth istaknula je važnost promjene europskih obrazovnih sustava u skladu s globalizacijom, sprečavajući pritom pojave poput diskriminacije i ksenofobije. S gđom Neuwirth složio se i član austrijskog izaslanstva g. Wolfgang Pirkhuber, čije je izlaganje bilo usmjereno na aspekt promjena u ponašanju građana te prilagodbi i obrazovanju za nove, suvremene poslove koji uključuju nove tehnologije. Kao moguću motivaciju za promjene u tome smislu, g. Pirkhuber predložio je *twinning* programe i razmjenu modela dobre prakse između zemalja.

Gospodin Mehmed Suljkanović, predsjedatelj Izaslanstva PSBiH u PSSEI, naglasio je kako je reforma obrazovanja važan zadatak za BiH. Zakonima na državnoj razini regulirano je predškolsko, osnovno, srednje obrazovanje, obrazovanje za djecu s posebnim potrebama, a nedavno je usvojen i Okvirni zakon o visokom obrazovanju. Strategija BiH u području obrazovanja nastojat će slijediti europske smjernice i procese u sklopu Bolonjskog procesa i Lisabonske strategije. Gospodin Suljkanović istaknuo je i doprinos međunarodne zajednice, a osobito Misije OESS-a u BiH, uz čiju je pomoć izrađena i usvojena Strategija za reformu obrazovanja u BiH. Nužno je poduzeti sljedeće mjere u kontekstu približavanja ciljevima Lisabonske strategije, ali i Bolonjskog procesa iz perspektive BiH:

- Zaokružiti zakonski okvir za osnovno i srednje obrazovanje na državnoj razini;
- Unaprijediti sustav upravljanja i financiranja obrazovnih institucija (povećanje financijsko-materijalno-tehničke potpore školama, komunikacijsko-tehnološka modernizacija),
- Financijsko-materijalna potpora izvannastavnih aktivnosti u školama, u skladu s europskim standardima;
- Cjeloživotno učenje i obrazovanje ostalih;
- Jačanje suradnje između sveučilišta;
- Licenciranje učitelja i svih odgojno-obrazovnih institucija;
- Stvaranje okvira za otvoreno, privlačno i svima dostupno učenje, uključujući nepismene, nekvalificirane i osobe s posebnim potrebama;
- Usvajanje europskih referentnih lista i načela u pogledu obveznog školovanja, kvalifikacija za učitelje, mobilnost, priznavanje izvanškolskog stečenog iskustva, kvalitete stručnog obrazovanja, kao i ECT (Europski sustav prijenosa kredita), kreiranje europskog okvira za priznavanje kvalifikacija;
- Povećanje pokretljivosti na svim obrazovnim razinama.

Govoreći o istraživanjima i tehnološkom razvoju u BiH, g. Suljkanović istaknuo je kako nema dovoljno organiziranih aktivnosti u pogledu istraživanja i razvoja, niti postoji politika ili program njihova unapređenja, te se BiH od zemlje koja je 80-tih godina 20. stoljeća imala značajne kapacitete i sposobnost tehničkog razvoja našla u poziciji zemlje koja se nalazi na početku u području istraživanja i tehnološkog razvoja. To bi u idućem razdoblju moglo biti dijelom problema u razvoju gospodarstva u BiH. Budući da okoliš čini važan segment Lisabonske strategije, g. Suljkanović govorio je i o uključivanju BiH u nekoliko regionalnih međunarodnih programa pokrenutih od 1997. godine do danas, a koji podrazumijevaju proces razvoja i održivog razvoja te načela zaštite okoliša¹. Bosna i Hercegovina u poraću je počela razvijati temeljno zakonodavstvo i programske dokumente u području zaštite okoliša koji slijede svjetske trendove.

Rasprava o budućnosti Parlamentarne dimenzije SEI najvećim se dijelom usredotočila na pronalaženje rješenja za pitanje budućeg financiranja SEI. Predstavnici Italije na svim razinama izrazili su spremnost Italije za daljnjim izdvajanjem sredstva radi financiranja SEI, ali je nužno u financiranje značajnije uključiti i druge i zemlje. U vezi s tim, naglašeno je da Parlamentarna dimenzija SEI ima značajnu ulogu, jer parlamentarci donose konačnu odluku o proračunima svojih zemalja.

Izaslanstvo PSBiH u PSSEI, koje je bilo nazočno zasjedanju PSSEI u Sofiji, smatra važnim istaknuti zalaganje i susretljivost osoblja Veleposlanstva BiH u Sofiji, te iskazati posebnu zahvalnost veleposlaniku g. Hamdiji Jahiću i konzulu g. Boži Dragičeviću. Odnos koji su članovi naše diplomatske misije u Sofiji pokazali prema parlamentarcima odraz je visokog profesionalizma i može biti primjerom u ophođenju s izabranim predstavnicima građana.

Izvješće pripremila:

Edina Hrnjić

tajnica Izaslanstva PSBiH u PSSEI

Izvješće odobrio:

Mehmed Suljkanović

predsjedatelj Izaslanstva

Prilog: Završni dokument

Dostaviti:

- **Kolegiju Tajništva,**
- **tajniku Povjerenstva za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH,**
- **tajniku Povjerenstva za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda PSBiH,**
- **MVP-u BiH**

¹ To su programi: PHARE, CARDS program Europske Unije i Svjetske banke, Državni akcijski plan za okoliš (NEAP) BiH, Strategija za upravljanje čvrstim otpadom, Regionalni program obnove okoliša u jugoistočnoj Europi (u sklopu Pakta stabilnosti), Mediteranski akcijski plan, Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav i drugi.